

NAGYVÁRAD

Főszerkesztő: HEGEDŰS NÁNDOR

Felelős szerkesztő: MARÓT SÁNDOR

MEGJEGYZÉSEK

*

Egy héttel ezelőtt közöltünk ezen a helyen egy beszédet, amely a Kereskedelmi Kamarákban hangzott el a kereskedelmi és iparkamarai választásokkal kapcsolatban. E beszéd fedte a mi véleményünket is. Volt benne szó, hogy a kamarai választásoknál olyan erőhatalmi tényezők nyúlnak meg, amellyel szemben a kisebbség nem szállhat, amellyel szemben a kisebbség érdekeinek rovására nem részesülhet, hanem kuruckodhatik. Nincs egyéb szó — így szól a beszéd — mint hivatalos legvégső esetben elfogadni a paktumot, amelyhez felsőbb helyen ragaszkodunk. Ezzel a kényszerhelyzettel szemben a kisebbséget és iparosokat harcra tüzelni, a paktum miatt árulóknak bélyegezni nem lehet és aki ezt teszi, közönséges demagógiát űz.

Tudtuk nagyon jól, amikor ezeket publikáltuk, hogy nem népszerű a fejtegetésünk, de szemben az olcsó honfitársi bánat és a kisebbségi sorsmentés frázisainak minden mennyiségű zajos sikere lesz. De a Nagyváradban nem azért van, hogy vastapsokat arassunk, hanem hogy a kisebbségi társadalom az adott valóság helyzetét tárja fel, nem azért van, hogy fejjele vigye a kisebbségi társadalom a falnak, hanem, hogy a lehetséges, a lehetséges, az okos procedurát mutassa meg, nem azért van, hogy másokat szolázzonban tüllicáljon, hanem hogy éber, megadtan örködjék a kisebbségi rétegek, hogy is feltett és nagyon is gyakran kockáztató forgó érdekei felett. Nem ütődünk meg, hanem amikor egyik lapunk amúgy isten háta mögött nekünk döfte a szigonyát, defetizással vádolt, a kisebbségi tömegek elpuhították róttá fel, sőt még holmi gyanúsítást is költöztetnek felemelni és egyszerre roppant dicsőítéssel követelte, hogy a kisebbségi nemzeti önállón, fittet hányva minden színiak, gyakorolja szavazati jogát, megletésszerűen követelte ezt, mert hiszen mikor mi pár héttel ezelőtt a közönségi választásokról írván, hangoztattuk, hogy a közönségi választásokat kisebbségi alapon, nemzeti szempontok szerint is kell felfogni, ugyanez az újság azzal torkolt le minket, hogy felfelre az átkos nemzeti tekintetekkel. Mégis szó nélkül mentünk el a választás mellett, mert hiszen itt nem róltunk, hanem a kisebbségi iparos- és kereskedőtársadalomról volt szó, nem reagáltunk a közönségre, mert mi sokkal keményebb nyomás alatt is elmondjuk véleményünket, mint egy ilyen lelkiismeretlen gyanúsítás, de mi választottunk azért sem, mert minem ilkesedtünk a saját álláspontunkért, mi nem illethetből figyelmeztettük a kereskedőket és iparosokat az adott helyzet előtt meghajlásra, hanem azért, mert a körülmények, a józan belátás számunkra ezt diktálták.

Hogy tegnap a jelölés csakugyan a paktummal végződött, azt nem fogadjuk örömmel, mint a mi álláspontunk sikerét, hanem gyanazzal a hideg és racionális belenyugással, amellyel már egy héttel ezelőtt felmértük a helyzetet és amellyel már egy

hete elhárítottuk az élet ezer keserveivel küzdő magyar kereskedő és iparosvilág feje felől az okatlan és demagóg tüzelést, amely céltalan és veszedelmes harcra ösztökélte őket. Nekünk nem elvünk, nem ideánk volt a paktum elfogadása, hanem a helyzetből lezűrődött megállapításunk. Elvünk az volt, hogy nem szabad a kisebbségi rétegekkel az eredmény minden kilátása nélkül harci tornát játszani, sem a mások bőrére dacolást hirdetni s retorziót provokálni, ha a cél azt nem éri meg, elvünk volt, hogy két rossz között mindig a csekélyebb rosszast kell a kisebbségnek választania, nem pedig az elérhetetlen jobb felé törekedni, ha az út e felé a jobb felé a kisebbségi egzisztenciák kénytelenül veszedelmével van kikarózza. Itt a cél az önfeláldozást nem érte meg. Nem hoztuk fel eljárásunk igazolására, hogy Gyárfás Elemér tegnap ugyanezeket mondja egyik nyilatkozatában, nem hozzuk fel, hogy minden városban kénytelenek voltak a kereskedők és iparosok paktumot kötni, hogy a kereskedők és iparosok mindenütt kitétek a harc elől, amely számukra rontást, vekzurát, kárt és helyrehozhatatlan ruinalást jelenthetett volna, nem hivatkozunk mi semmiféle támogatásra, vagy tekintélyre, mert mi annyira lelkiismeretesen, annyira nyugodt áttekintéssel, annyira a kisebbségi sors keserűségeinek tanulságain, a hatalmi erőviszonyok tudatában és a politikum kiemléltelen elszántágának ismeretében mondtuk, amit mondtunk, hogy akkor is becsületesen és helyesen jártunk volna el, ha mindenki mást tanácsolt volna és ha az események bennünket Erdély szerte nem is igazoltak volna. Ha a „Nagyvárad” egzisztenciája, tekintélye és befolyása a kisebbségi százazatokra csak a frázisok bőségén és a vakulj magyar hajszolásán, ha a mi szavunk ereje csak az elkeseredés szításán és a kisebbségi szenvedések kimélyítésén és fájdalmainak kiszínezésén múlnék, akkor vagy felhagynék ezt a spadassin-mesterséget, vagy csakugyan beállottunk volna mi is a hajkurázók közé, hadd vesszen minden, csak a mi kalácsunk maradjon friss és puha. De mi nem vakító reflektor vagyunk, amely kápráztatni és szédíteni akar, hanem világító-torony, mely a veszedelmek örvényében kell, hogy biztos utat nyisson a tévelygő és viharvert magyarságnak.

A kamarai választások ügyében a prefektusnál a sajtó bevonásával megbeszélés is volt. Itt e sorok írója egyenesen kijelentette, hogy nem a „Nagyvárad”-nak van elvileg igaza amikor a paktum elfogadását tanácsolja, hanem annak van tulajdonképpen igaza, aki a joggal való korlátlan és tekintet nélküli élelét követeli, aki a szavazás szabadságának gyakorlását hirdeti, aki a kisebbségek számára vindikálja mindazokat a helyeket, amelyeket megszerezni módjában van és aki arról álmodozik, hogy minden kisebbségi erő fogjon össze és okkupálja a pozíciókat. Megmondtuk őszintén, hogy mi nem azért voltunk a paktum mellett, mert azt jónak és igazságosnak tartanók, hanem, mert opportunusnak véljük mindama okoknál fogva, amelyek a kereskedő és iparosvilágot a paktum felé irányították és szükség-

gesnek tartjuk éppen azért, mert a joggal való korlátlan élelét, a szavazás gyakorlásának gyönyörű szabadságát, a kisebbségi csoportok elfoglalásának lehetőségét csak vezércikkünkben olvassuk, de a valóságban fel nem fedezzük. Mi nem az illetékes tényezők intenciói, hanem e tényezők erőviszonyait respektáljuk és ajánlottuk a kereskedők és iparosok figyelmébe. Nekünk ezáltal is meg volt az a rossz szokásunk, hogy kifelé a publikum felé mérsékeltek és megőn-toltak voltunk, viszont befelé önértzetesek és gerincesek. Megfordítva bizonyára kényelmesebb és kellemesebb, de mi átengedjük ezt a kényelmes és kellemes magatartást másoknak.

Ezt a kis utóhangot meg kell, hogy bocsássa nekünk a közönség, mert tartozunk vele neki is, önmagunknak is. De szükség volt rá, mert az eset nem minden moral nélkül való. Mert a mezőgazdasági és a kereskedelmi kamarai választások harcai után új küzdelmek útjait éppen olyan határozottsággal meg kell mutatnunk, ahogy ezt a kamarai választásoknál tettük.

A közönség közönsége és vármegyei választásoknál domináló erővel lép előtérbe az önértzetes és elengedhetetlen küzdelem a magyar lakta községek pozícióinak elnyerésére. Itt azt a terepment, amely a magyarságot számarányánál fogva megilleti, semmiféle paktummal fel nem adhatja és ezt a kezéből csak erőszak és törvénytelen ség tépheti ki. A közönségi és megyei választásoknál olyan vitális érdekek sorsa dől el, amelyért érdemes felvenni a harcot. Itt már nem egy szakma, nem egy érdektömb, hanem egy kiragadott társadalmi réteg megnyilatkozásáról van szó, hanem a lakosság egyeteme lép föl, amelyet a maga egészében megfélemlíteni nem lehet. És ha előre láttuk, hogy az iparkamarai választásnál nem akad negyven olyan nagyváradai iparos és kereskedő, aki a hivatalos törekvésekkel szemben jelöltesse magát, viszont a közönségi választásnál például Nagyváradon is feltétlenül jelentkezni fog huszonegy bátor ember, aki kész kiállni a választási küzdelemre, ha a román társadalommal — annak felhívására — nem sikerül olyan megegyezést létesíteni, amely a kisebbségi társadalomnak a számarányhoz képest osztja el a közönségi mandátumokat és kisebbségi jogainak respektálására magát kötelezi.

A prefektus úr egy megbeszélésen, ahol e sorok írója azt vitatta, hogy a kereskedő és iparososztály nagy tömege a kisebbségek-ből áll és így őket illeti meg a kamarai tagságok zöme, így felelt:

— A Kereskedelmi és Iparkamara nem csupán a jelenlegi kereskedőket és iparosokat, hanem három vármegye egész község gazdasági, kereskedelmi és ipari érdekeit képviseli. Már pedig Bihar-, Szatmár- és Máramarosmegyék lakosságának túlnyomó többsége román. E román százazatok nem tehetnek arról, hogy az elnyomás ideje alatt megfelelő kereskedő- és iparososztályt nem termelhettek ki magukból, tehát megegyezéssel, közös megértéssel és a törvény erejével kell módot keresnünk, hogy e román százazatok kereskedelmi és ipari érdekei

mégis megfelelő reprezentációt nyerjenek a kamarában.

A prefektusnak ezekkel az igen súlyos fejtételeivel szemben bizonyára lehet elmentéses érveket felsorolni. De nem tartottuk helyénvalónak, mert hiszen mi elfogadtuk a megégyezés plattformját e cikk első részében említett motívumokból. Am, ha utólag most azt mondanók: a prefektus úrnak tökéletesen igaza volt, akkor viszont a községi választásokkal kapcsolatban az ő mélyenjáró fejtegetéseit így kellene kiegészítenünk:

— Meghajlunk prefektus úr az ön argumentuma előtt, mert hiszen valóban tény, hogy a kamara a három vármegyét képviseli és a három vármegye lakosságának elcsúszási arányát kell visszatükröznie. De viszont ugyanezt az elvet kívánjuk érvényesíteni a községi választásoknál is. A községi és vármegyei választásoknál a román tömegek megtalálják képviseletüket csorbítatlanul minden románlakta községben és megfelelő arányban hozzájutnak majd a vármegyei tanácsban is. Semmivel sem volna réhá a pártpolitikai szempontokon kívül indokolható, hogy magyarlakta városokban és községekben is több helyet vindikáljon magának a románság, mint amennyi őt megilleti. A kamarai választásoknál elmondhatta, hogy csak egyetlen kereskedelmi kamara léven a három érdekelt vármegyében, ott engem illet a többség, de ezt a községi választásokra már nem alkalmazhatja, mert nem egy, hanem ezer község van Bihar megyében és is mindegyikben érvényesülhet a román vezetés, ahol a románok élnek majoritásban. Hiszen a magyarlakta községekben is övök a domináló szerep a kinevezések folytán, a választott tagok helyeinek okkupálása is még ezenfelül sem nemzeti, se jogi, sem történelmi, sem méltányossági okokból nem indokolt és el nem fogadható.

Ez az a morál, amit mi leszünk a kamarai választásokból a községi választásokra. Az energiát, a rezisztenciát és a jogoknak a gyakorlását ott kell propagálni, ahol érdemes, ahol az nem vitatható, ahol egyes népkisebbségi rétegek érdekeivel nem játszunk, hanem vagy mindnyájan sikert aratunk, vagy mindnyájan elbukunk. De harcba vinni másokat, hogy ők ám bujjanak és én kockázat nélkül regisztráljam a szomorú eredményt, könnyelmű és elítélendő és mi meg vagyunk önmagunkkal elégedve, hogy ehhez nem csatlakoztunk.

Ne csináljon csalósságot

sohse, amikor minden ruházati,
háztartási, kelengyefele, szőnyeg, és
egyéb textiláru szükségletet

egy helyen, egy számlára
20 heti vagy 5 havi

**részlet-
fizetésre**

vásárolhatja meg, a

HELLAS r.-t.

arúházában. Oradea-Mare
Avram Iansu (Kossuth-u.) 14. Telefon 960.

Teljes női kelengyékát a legolcsóbban és
legkedvezőbb részletfizetésre szállítunk.

Meghívásra dús választékú minta gyűj-
teményekkel mindenkit meglatogatunk. —

Minden hirdelési eszköz semmitmondó akkor, ha

BLEIER

teheremű, harisnya és csipke árait megtekint.

Rozvány Jenő dr vette át a Lakásbérlok Szövetségének vezetését

Lemondott a főtákar — A Szövetség
választmányának ülése

A Lakásbérlok Szövetségének választmánya — mint megírtuk — csütörtök este 6 óra körül ülést tartott, amelyen az utolsó közgyűlésén megválasztott főtákar, dr Szántó Dezső beadta lemondását és helyébe a szövetség vezetésével dr Rozvány Jenő ügyészt bízták meg a megüresedett állás betöltéséig, amelyre ezidő szerint dr Kertész Rezső ügyvéd van kiszemelve.

A gyűlésen dr Pelle János ügyvezető-elnök elnökölt és megjelentek Kelen Béla, Kocsán János, Marcus István társelnökök, valamint az elnökség és a választmány számos tagja.

A főtákar azzal kezdte jelentését, hogy bemutatja a számvizsgálóbizottság részéről Hanzlián Ede által készített kimutatást, amely szerint 158452 lei tartott beszédét mulasztotta el dr Zoltán Károly volt főtákar és ő ennek a hátralekott tagdíjak beszédét eredménytelenül próbálta meg, mert 10 százaléka sem volt behajtható. Viszont dr Zoltán 9501 leit követel még a szövetségtől.

Dr Pelle János elnök azt kívánta czele után a választmány által megállapítani, — s ehhez a véleményéhez minden elnökvéleménnyel szemben ragaszkodott, hogy súlyos mulasztás történt dr Zoltán Károly részéről s ezért követelést el kell utasítani, ő, mint elnök vállalja érte a felelősséget és Zoltán kérdésével a bíróság elé kell utasítani.

Dr Rozvány Jenő nem hajlandó ily hamar pálcát törni, mert nemcsak Zoltán személyében, de az ügyvezetésben is hiba volt, amennyiben csak akkor kérék tagdíjat, mikor valaki tanácsért, vagy peres ügyben fordult a szövetséghez. Ezt mutatja a hátralekott kimutatása statisztikászerűen.

Peredy György alelnök csatlakozik dr Rozvány véleményéhez, szerinte először megállapítani, hogy vajon jogos-e Zoltán Károly követelése, nemcsak odavetett összeg, ha jogos, ki kell fizetni, de csak abból az összegből s olyan arányban, ahogy az általa beszédni elmulasztott tagdíjhátralekott összegéből befolyik. A multa pontot kíván tenni. A közgyűlés a szövetség új főléptését mondotta ki, az volt minden határozat intenciója és legutóbbi ülésén a választmány is a szövetség új alapokra építését határozta el. Dr Szántó főtákarnak tehát nem az ominózus régi tagdíjak beszédére s a mult feleltetésére kellett volna a főszűlt fektetnie, hanem a közgyűlési és választmányi határozatok végrehajtására, vagyis: a taggyűlésre, hogy a város egész bérletársadalmát a szövetségbe tömöríttessék. Ezt a munkát azonban nem látja a jelentésből.

Pelle János elnök közbevág, hogy a beszédre elmulasztott díjak összegét azért kellett megállapítani, mert dr Zoltán Károly nagy követeléssel állott elő.

Kelen Béla szerint is a mult hibáért nemcsak a főtákar, hanem az egész vezetőség felelős. Morális szempontból sem tartja helyesnek, hogy a mult hibáért csak egy embert tegyenek felelőssé. Csatlakozik dr Rozvány azon indítványához, hogy küldjenek ki valakit, aki dr Zoltán Károlyval a követelés felett egyezkedjen és tisztázza a helyzetet. Dr Pelle János elnök a követelés határozott elutasítása mellett foglal állást.

Kocsis Gyula cipész-mester a kimutatások helyessége ellen példákkal illusztrált kifogásokat sorol fel, kritikát gyakorolva úgy a mult, mint a mai pénzbeszedési rendszer ellen. Kocsán János nem fogadja el egyik indítványt sem. A törvények ismeretével magyarázza a mulasztásokat és végül a békés elintézés javasolja dr Zoltán Károlyval szemben. Dr Rozvány Jenő napirendre kíván térni a kérdés felett, amit szavazati többséggel a választmány határozatá emel. Kelen Béla kéri jegyzőkönyvben megörökíteni, hogy kik szavaztak a javaslat ellen, mert az utólagos következményekért nem hajlandó felelősséget vállalni.

Dr Szántó Dezső jelentésének további részében lakásépítési programot nyújt, — azaz, hogy a szövetség forszírozza az állami építkezéseket, a városi üzemeket s a városi építkezésre kell zorítani. Külföldi példákra hivatkozik s azzal végzi, hogy e program vállalása nélkül a községi választásokon egyetlen törvényha-

tósági bizottsági tagnak sem szabad bekérni talált meg, a jövedelemből megélni nem állásáról lemond.

A lemondás is, de a jelentés is megválasztmányt. Peredy György szólal fel elnöksé s arra kéri a választmányt, vegye föl a lemondását, mert úgy látja a lemondást, hogy nem értette meg azokat a tenciókat, amik a közgyűlést az ő megválasztásakor vezették. Nem látja a jelentésből, hogy megkezdte volna azokat a munkákat, amik a választmány előtt neki, nem hívta őt munkaprogram kidolgozására kiküldött bizottságot. A helyet betölteni nem tudta s ezt a laltal és szomorúan kell konstatalnia. hogy a főtákarai teendőkkel bízzák meg dr Rozvány Jenőt addig is, míg új főtákarról gondolkodnak, amelyre dr Kertész Rezsőt ajánlják most. A főtákar a legfontosabbait, a taggyűlést nem hajtotta végre s ezért a lemondás dása mellett tud állást foglalni.

Kocsán János, Marcus István felszó után

dr Szántó Dezső főtákar lemondását elfogadták és a főtákar teendőkkel elöl lecsen dr Rozvány Jenőt bízták meg.

Elfogadják Schwarz József szabómester ványát, hogy a város területén gyűléseket sanak a szövetség programjának kifejlesztésé polgárság felvilágosítására.

Elhatározták azután, hogy a Lakás Szövetsége a mai helyzetet tarthatatlannálva, az építkezések megkezdésére nagy szabású mozgalmat indít. A kormánytól veniálni fog az állami építkezések megkezdésére. Jelenleg az építétek nem részesülnek mi engedményben, vagy támogatásban, erre törvény van. A törvény szerint a városi tőkeket köteles berendezni az építőanyagból, azokat olcsó áron juttatni az építétek. Követelni fogják ennek a törvénynek végását. Belekapcsolódni kívánnak a község ellenőrzésébe s ezért igyekezni fognak bejutni tanácsba is.

Dr Böszörményi Emil javaslatát mondták, hogy elszámolást fognak kérni lakásépítő Részvénytársaság vezetésétől. Mert az építkezésre már is 3—4 millió folyóértéssel több százezer leit már a város tagjai fel is vettek, elhasználták. M iparigazolvány után százakat vesznek a építő r.-t. céljaira most is még állandóan építkezéssel szó sincs, pedig a begyűlt ös

HARRY PIEL

nagyszabású slágerfilme

Ember és álarcok

2 részben 12 felvonásban.

Bemutatja a
Dorian Filmszínház

I. rész:
már csak szombat-vasárnap

II. rész:
hétfőtől — szerdáig.

Az előadások 3, 5, 7 és 9-kor
kezdődnek.

...nár is meg lehetett volna kezdeni a munkát.

A választmány megbízta dr. Rozvány Jenőt, Ille Jánost, nézzenek utána, mi van ezekkel a pizsekkel s arról a legközelebbi ülésen tessek jelentést.

A gyűlés este nyolc óra után azzal ért véget, hogy a jövő szombaton este 6 órakor folytatódik.

Leártóztatták Váradon a szőke Lolát

A váradai kávéházakban és barokban igazán nemzetközi társaság fordul meg. Ha a nyugati metropolisek rendezősége minden körözött németes tényképét és ujjlenyomatát elküldte Nagyváradra, nagyon sok elegáns, költeményes szélhámost lehetne elfogni. Így azonban a gyanúsítás helyett legfeljebb csak szemrehányásokat lehet tenni, hogy ha körözövel jár, ne lehessenek. Addig pedig élhetik világukat, csak olyan jól, mint itt!...

A váradai utca és kávéházak jól ismertek voltak egy-két esztendővel ezelőtt egy magyar, szép német nő. Valamelyik új vállalkozó vezetője hozta magának a csinos leányt, és a német gazdasági krach kergette ide a legnyugatibb városába, ki tudja? De a szőke Lola nagyon jól érezte magát Váradon. Még nem halt ki a régi lovagromantika és a szép lányok »jószívű« támogatását, hiszen, szép lányok, ha nem is bárót, vagy huszárt talál, mint régen, de gazdag és kövér bankot vagy bankost. Ezek néha gálánsabbszörjék a pénzt, mint a régi urak.

F. Lolának Váradon állása is volt és delikvensként az egyik nagy szállítót vállalat íróban ügyesen kopírozta a német leveleket. Tudná megmondani, mi történt közben? A szőke Lola egyszerre eltűnt a váradai aszfaltjáról. Lehet, hogy voltak olyanok, akiknek hiányzott az utcán, a kávéházakban, a barokban a pótolták új Lolát. Szőké, barnák, vörösek, égő szeműek és formásak, mint a festményen akt-képei.

Tegnap újra látták az egyik kávéházban.

Egy asztalnál ült egyedül és hallgatta a zenét. A jazz-bandot, amely vesztettül húzta: Csak pénzért, csak pénzért babám! Most ezt fűtyöli Váradon minden gyerek és mi sem világít rá jobban a »mai« mentalitásra, mint ez a daloska!...

Lola ott ült az asztalnál és hallgatta a zenét. Egyszer csak mellé telepedett egy alacsony kővér ur. Lola előbb idegesen fel akart pattanni, de aztán ülve maradt és nemsokára

az urral együtt táncolt. Diszkrétan, csak a partiumje illatából hagyott a kávéházban...

Minek tovább írni. Az ur az államrendőrségi detektív volt. Lola Kolozsváron egy nagy vállalatnál háromszázezer lelt szikkasztott. A körözövel ideérkezett. Letartóztatták és az éjszaka már átkísérték a kolozsvári rendőrségre. Úgy látszik Kolozsváron nem tudott »tisztességesen« pénzt keresni!... A vége mindig ez!...

Katholikusok voltak-e a bihari románok ezer év előtt?

A nagyváradai g. katolikus püspökség egyházi lapjában, a Vestitorul-ban (A Hírnök) Dejeu Péte tanár ismertette a biharmegyei románok vallásos múltját a kereszténység felvételétől napjainkig. Ebben megemlítette, hogy a románok eleinte latin szertartású római katolikusok voltak Krisztus után a 7-ik évszázadig. Volt a románoknak egy szentje is ez időből, Szent Nicetas Romanus s ennek a szentnek a neve a görög keleti egyház könyveiben is szerepel. A pogány görög tűzben égették e szentet Alaszkában. A nyolcadik évszázadban az ázsiai steppékről ideözönlött bolgár és szláv fajok helyezkednek el a Balkánon s a volt Magyarország területén s Konstantinápolyban felveszik a görög keleti kereszténységet. Utánuk jönnek a magyarok a Duna-Tisza közé s államot alapítanak. II. Szilveszter pápa kettős keresztet és koronát ad Szent Istvánnak, aki felvételi a magyarokkal a latin szertartású vallást. A románok egy része a szláv batás alatt a latin szertartásról áttér a görög keleti szertartású vallásra Krisztus után 1040-ben, a konstantinápolyi patriarkával elszakadnak a keleti keresztények Rómától. Hogy a pápa itt levő híveit el ne veszítse, felkérte a királyokat, hogy az országukban élő keresztény szertartású népeket a római katolikus püspökségek fennhatóság alá helyezték. Így történt 1091-ben, hogy László magyar király római katolikus püspökséget állít fel s a Nagyváradon és Bihar-megyében élő összes románokat a nagyváradai

latin szertartású püspökség alá helyezi, meghagyván a románoknak keleti szertartását, azonban Rómával a teljes hitbeli kapcsolatot ezen püspökség után biztosítja.

Demeter nagyváradai püspök, Szatmári, Utyesencs Fráter György és Zabrády Mátyás püspökök a románoknak görög szertartását mindig tiszteletben tartották s oklevelekkel erősítették meg. Kinevezték az archidiaconusokat (főespereseket) s így említi Péter, János és más archidiaconusokat, akik a Belényes melletti Segesti községben székelték. Érdekes, hogy a püspök okleveleiben előírja, hogy senki se merjen román papokhoz nyulni, hanem ha baj volna, a segesti főespereshez menjen vizsgálatért s a felebbezés a r. kath. püspökhöz tartozik. 1560-ban a váradai püspökséget feloszlatták s református vallásra térítették az erdélyi fejedelmek az itt lakókat. Majd 1666-ban a török uralom hódította meg Bihar s ez idő alatt a románokat is áttérítették a református vallásra, Csucsai Pétert és Burdánfalvi Pétert nevezte ki Rákóczi román református püspökökké.

1692-ben a törököt kiűzik s a Habsburgok Bihar s Nagyváradot monarchiájukhoz csatolják. Ekkor a Habsburgok megkezdik a református vallásról a római katolikus vallásra való áttérítést, Benkovits Agoston püspök a református híveket majdnem teljesen áttérítette a görög szertartású vallásra, amelynek ők a váradai latin szertartású püspökség feloszlátása

Kovács Testvérek

Szeptember 12-15

nagyáruházában, Sas-passage

Világvárosi őszi divatkiállítás!

! Ezt megjegyzem magamnak

A kiállítás tartama alatt zen napokat rendezünk.

Eladás lezártított árak mellett!

Kovács Testvérek

Szeptember 12-15

nagyáruházában, Sas-passage

előtt hívei voltak. A pápa, hogy biztosítsa a katolikus románokat, 1777-ben Nagyváradon g. kath. püspökséget állít fel s ezen püspökség keretei között élnek a románok s fejlesztik kulturájukat Biharban.

E cikkre, amely Dejeu Péter most megjelenő könyvéből van véve, a »Legua Romanescă«-ban, a nagyvárad g. keleti püspökség egyházi lapjában Bota György tanár és publicista válaszolt. Azt írja: Nem hiszi el a »Vestitörul« tudós történészének állítását, hogy az erdélyi románok görög szertartású katolikusok voltak hosszabb ideig. Az okiratokra tagadással válaszol. Mivel Nagyváradon két egyháztörténelmi tanár működik, ezeknek hivatala, hogy az évezredek történelmi kérdésben döntenek. (sz.)

Lényegesen egyszerűsítik az utlevélkiadást

Van a belügyminiszternek egy másfél év előtti rendelete, amely francia mintára kötelez mindenkit arra, hogy fényképes személyazonossági igazolványt hordjon magával. A bejelentő hivatal már akkor felkészült, hogy az igazolványokat kiadhassa, azonban közbejött az állampolgárok összeírása és ez annyira lefoglalta a bejelentő hivatalt is, hogy az igazolványok kiadása elmaradt. Azóta a belügyminiszterium többször sürgette a rendelet végrehajtását, a napokban pedig erőlyes utasítás jött, hogy most már haladéktalanul állítsák ki az igazolványokat.

Az bizonyos, hogy ez a polgárság részére újabb nehézséget jelent, mert mindenkinek személyesen kell jelentkezni az igazolványért, viszont igen sok előnyös oldala is van. Tekintettel arra, hogy az igazolványokat csak állampolgári igazolvány alapján adják ki,

a jövőben nem kell például az utlevél kiállításánál esetenként beszerezni az állampolgári bizonyítványt, elég, ha felmutatják a személyazonossági igazolványt, amely magában foglalja az állampolgári listára sorszámat.

Hasonlóan nem kell az erkölcsi bizonyítvány kiállításánál bejelentő lapot csatolni és egyáltalában nem kell személyazonossági bizonyítvány. Ez mind igen nagy könnyítést jelent és ezenkívül az embernél állandóan van egy megfelelő személyazonossági igazolvány.

A bejelentő hivatal főnöke a következő hirdetményt adta ki egyelőre tájékoztatásul:

Hirdetmény. A polgármesteri hivatal és a rendőrprefektúra rendeletéből. A 62883-1925. sz. belügyminiszteri rendelet alapján az eddig érvényben levő személyazonossági igazolványok hatályukat veszítették és f. hó 16-tól kezdődőleg új, fényképes igazolványok lesznek kiadva.

Tekintettel arra, hogy ilyen személyazonossági igazolványt, különösen itt, a határzónában mindenki magával kell, hogy hordja,

felhívjuk a város minden polgárát, hogy az alább felsorolt okmányokkal és személyenként két (2) fényképpel ellátva a hírlapok és dobszó útján előre közölt sorrendben és időben az államrendőrség bejelentő hivatalához (II. em. 18.) személyesen jelenjenek meg a személyazonossági igazolvány kiállítására és átvevételére, amelynek kiállítási díja 10 lei. A fénykép nagysága 5 cm. magas, 4 cm. széles legyen.

Felmutatandó okmányok:

Családfő, önálló férfiak és nők részéről: Állampolgársági igazol-

vány, választói igazolvány, vagy román utlevél.

Férjes-, elvált, vagy özvegy nőknek: Igazolvány a férj román állampolgárságáról és házassági anyakönyvi-, házassági felbontó ítélet, a férj halottai anyakönyvi kivonata, vagy román utlevél.

Kiskorúak részére: A szülő állampolgársági igazolványa, a kiskorú születési-, iskolai-, vagy bármilyen hivatalos igazolványa.

Köztisztviselők és katonatisztek: A hivatalfőnök, vagy a csapatparancsnok igazolványát hozzák, amely az illető nevét, rangját, születési helyét és évet, állampolgárságát, családi állapotát, valamint családtagjainak pontos adatait hivatalosan bizonyítja.

A román állampolgárságra optált egyének, akiknek az ügyük most még folyamatban van, a sziguranca által részükre kiállított igazolványt hozzák el.

Politikai menekültek (emigránsok) a sziguranca igazolványát (Dovada).

Allandó, vagy hosszabb tartózkodási engedéllyel letelepített külföldiek az utlevelet és a tartózkodási engedélyt.

A most kiadandó személyazonossági könyvecskét mindenki köteles kiváltani, mert nélkül hatósági bizonyítványokat (utlevelet, erkölcsit stb.) nem adhat ki egy hivatal sem. Aki nem váltja ki az igazolványát, az ellen büntető eljárás indul. A rendőrség razziákon fogja ellenőrizni, hogy mindenkinek megvan-e az igazolványa. Bejan János sk., az államrendőrség bejelentő hivatalának főnöke.

*Párisi
női divat újdonságaim
megtekintése céljából
kérem szíves látogatását
Szilágyi
Ferdinand király-út
3*

Butortermelők! Kiállítás rendeztem

saját raktárhelyiségemben, ahol szebbnél szebb bel és külföldi

furni-rok

eredeti kötésekben, valamint nyvezett lemezek vételekényszer nélkül megtekinthetők.

Hans Lajos

Bul. Reg. Ferd. 10. Bejárat az I. C.
Brajanu — (volt Szaniszló-utcáról.

* Utazása előtt okvetlen jöjön be a Hegedűs Hírlapirodába.

Atlantic mozgó
4, 6 és 9 órákor

Apollo mozgó
3, 5, 7 és 9 órákor

Ma, szombaton először:

Az oroszlánfejű ember

A legizgalmasabb kalandorfilm. — Hajmeresztő mutatók. — Eletveszedelmes kalandok.

A főszerepben: a női Harry Piel *Kathleen O'Connor*.

Minlavásári reklámára

HAAS LIPÓ
Linoleum

és szőnyegkülönlegességi áruházban

Féltérakat:
ORADEA-MARE

Bul. Reg. Ferdinand
Lerakatok: **CLUJ, TIMISOARA**

Melyen leszállított árak!

Telöltőszéri gummikabátok
a legnagyobb választékban, elegáns fazonban Lei **900**

Viaszosvászon

prima minőség, gyönyörű mintákban
80 cm. széles mtr. Lei **100**—
100 cm. széles mtr. Lei **125**—
115 cm. széles mtr. Lei **145**—

Bőrvászon

Kárpitok, kocsigyártók és könyvtárak részére nagy választékban, 115 cm. széles Lei **115**—

LINOLEUM

szébbnél-szebb mintákban
70 centiméter széles Lei **135**—
90 centiméter széles Lei **170**—

Parlókabonára miniatűr
vagy parkettalinoleum 200
széles szegélyre Lei **210**—

Kapható 250—300 cm. szélességben is!

Szőnyege

Strapá futószőnyeg 70 cm. széles Lei **98**—
90 cm. széles Lei **149**—
Ágyelő szőnyeg „Bucle” . . . Lei **125**—
Ottoman-takaró „Karamanie” . . Lei **1600**—
Két oldalt használható ebédőszőnyeg 200x3
mértben, nagyon szép mintákban Lei **1730**—

Plüsch szőnyeg gyönyörű mintákban
200x300 . . . Lei **4300**—
Függöny szebbnél-szebb mintákban Lei 570—
Ezenkívül nagy választék faliszőnyegben, láptörők, mindenféle gummiárak, tornacipők, sárcipők, játékaru, gummilabda stb. stb. etc

Eladás nagyban és kicsinyben!

A prefektus olcsóbb megélhetést biztosít a tisztviselőknek.

Reman Miklós dr. prefektus, amint pozícióját elfoglalta, nyomban hozzá egy programjának egyik sarkalatos pontjáig eljutott. Ez pedig az árak szabályozása és a tisztviselők megélhetésének megkönnyítése irányult. Ez a tárgyat már kezdetben a prefektus kereskedőkkel, az iparosokkal, mert tudta, hogy a tisztviselő milyen küzdelemmel folytat, hogy nehéz munkája fix fizetéséből megéljen. A prefektusokban folytatta erre irányuló akcióit, és tegnap a mézárások szakcsoporthoz tartozó tagjaitól vett részt és sikerült is megadni a mézárásokkal oly érdekelteknek olcsóbb húst mérjenek a tisztviselők szerint a tisztviselők az alábbi árakat, leszállított árban szerezhetik a hússzükségüket.

1-ső rendű marhahús	28 lei,
2-ső rendű marhahús	26 lei,
3-ső rendű marhahús	24 lei,
4-ső rendű marhahús	22 lei,
5-ső rendű marhahús	20 lei,

És visszaélés ne történjen, a prefektus ellenőrzés olyformán történik, hogy a tisztviselő részére névze (családtagság bejegyzésével) könyvecskét kap a házában. Az egyik a tisztviselőnél, a másik pedig az illető mézárásnál, és arról úgy, hogy az igazolás mindenkor legyen. Ezenkívül érintkezésbe kerül a prefektus a Derby-cipőgyárral, ügyeljen a tisztviselőkkel is, akik olcsóbb árú, kedvező részletfizetési feltételekkel szolgálják majd ki a tisztviselőket. A csap, minden elismerést megérdemelték, még folytatni fogja a tisztviselők érdekében.

Briand meghívta Stresemann a biztonsági tanácskozásra Chamberlain nagy beszéde

Geni jelentés szerint tegnap délután Briand aláírásával levél ment Stresemann dr. német külügyminiszterhez, amelyben Stresemann meghívást kap a biztonsági kérdés tárgyában tervezett külügyminiszteri értekezletre.

Geni, szeptember 11. A népszövetségi közgyűlés tegnap délelőtti ülésén Chamberlain angol külügyminiszter tartotta meg nagy felelősséggel várt beszédét. Amikor a szónoki emelvényre lépett, hosszantartó taps üdvözölte.

— A geni egyezmény — úgy mond Chamberlain — azt a benyomást kelti, hogy a főfeladat a béke megszervezése. A népszövetségnek egyetlen célja azonban az, hogy a háborút megakadályozza.

— A biztonság közös célját csak akkor érhetjük el minden irányban, ha a háborút megakadályozzuk.

Chamberlain áttekintést vetett azokra a rendkívüli eltérésekre, amelyek a népszövetségben képviselt nemzetek között fennállnak. Majd hangoztatta, hogy milyen nehézségekkel jár egy olyan szervezet megteremtése, amely valamennyi érdeket kielégíthetne.

A szankciók kérdésével kapcsolatban Chamberlain nagy nyomatékkal és a közgyűlés tetszésétől kísérve annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy

a lelki szankciók épp olyan fontosak, mint az egyéb kényszerrendszabályok, amelyek erőszak alkalmazását célozzák.

A közös cél elérésének érdekében valamennyi nép kebelében ébren kell tartani azt az érzést, hogy a béke biztosítva van.

— Anglia ugyanazt a célt követi — mondotta tovább Chamberlain — amelyet az utolsó években a népszövetségi közgyűlés is maga elé tűzött. Ez a cél: leszerelés a biztonság érdekében és biztonság a döntőbírói határozatok révén. Döntőbírói, biztonság és leszerelés: ezen a talajon állunk mi valamennyien. Csupán ezen az úton lehetséges egy új nemzetközi erkölcset megteremtünk. Ki kell küszöbölni a

bizalmatlanságot és a félelmet, amely ma a népekre neheztel.

— Ezt a célt — folytatta tovább Chamberlain — el kell érni, hogy ezáltal, különösen azok az államok, amelyek ellentétet igen könnyen válságokra vezethetnek, szilárd meggyőződéshez jussanak.

Anglia nem akar semmiféle új szövetséget egyik vagy másik állam ellen és a leghatározottabban elítéli, ha a hatalmakat továbbra is az irigység szenvedélye tüzeli. Ilyen egyezmények megkötésével a népszövetség erős támaszhoz jutna és tekintélye meggyarajodnék.

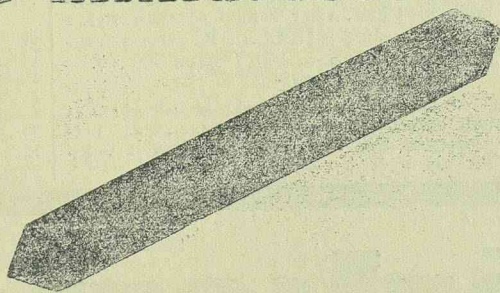
Geni, szeptember 11. A népszövetség ülésén Soialoja indítványára rezolúciót fogadtak el, hogy Magyarország pénzügyi helyzetét kedvező. Tudomásul veszik Walkó jelentését a különböző kereskedelmi szerződések megkötéséről. Végül a tanács csatlakozott a pénzügyi bizottság álláspontjához, hogy kívánatos volna, ha Magyarország szomszédjaival kereskedelmi szerződéseket kössön és ezáltal vámtarifáját leszállítsa. A második főbizottságban felszólalt Avramovic jügoszláv delegátus a magyar szanálás tárgyalásánál és gratulált az eredményekhez. Kérte a főbiztostól, hogy vajon a beruházások mind gazdasági célt szolgálnak-e, vagy politikai hátterűek. Smith rögtön kijelentette, hogy a beruházások szigorúan gazdaságiak.

* Tilos az uzsonna a hivatalban. Vasilescu Ioan pénzügyi adminisztrátor körrendeletben hozta a pénzügyigazgatóság tisztviselői tudomására, hogy eltilja a hivatalokban való étkezést, a pipázást, a kásmozást. A pénzügyigazgatóság tisztviselői reggel 7-től délután 2-ig vannak a hivatalban s így bizonyosan megéheznek. A tilorázás eltiltása tehát érzékenyen érinti őket.

* Flegmann Armin-cég szövet- és szőrmefelöltő ujdonságai megérkeztek. Olcsó szolid árak.

* Október 17.???

A Csarnok mintavásárán minden látogató

ingyen sorsjegyet kap

SEPTEMBER

12-15

Legolcsóbb bevásárlási lista. Minden nap sorsolás

Nyeremény tárgyak

Nyereménytárgyak :

Egy női szőrmebunda
Egy gyermekkosci
3 drb. óriási porcellán baba
12 drb. finom mosdószappan
Egy nagy utazóbőrönd
Egy 6 szem. porcellán kávékészlet
Egy drb. perzsa összekötőszőnyeg
2 iskolatáska
Egy 6 szem. csiszolt compótkészlet
2 nagy játékmedve
6 drb. finom női kizitáska
Egy „Loschafix” sokszorosító gép
Egy porcellán moccakészlet
Különböző gyermekjátékok
Egy gyermek szőrmebunda sapkával
100 kiló kockacukor
3 üveg finom kölnivíz
Egy gyönyörű perzsa isaszőnyeg
Egy finom bőr úti kezeta
Egy 6 szem. csiszolt vízeskészlet
12 pár finom flór női harisnya
Egy 6 szem. sárgarézt moccakészlet
2 szép virágváza
10 drb. gummibaba
Egy 6 szem. csiszolt söröskészlet
2 mérleg
Különböző nagyságu lapdák
Képeskönyvek
Stb., stb.

Flegman Armin kirakatában láthatók

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egvetemi Könyvtár © Fundatia pentru Scoală - BCU Cluj-Napoca.

**Apróhirdetés egy
szó ára 4 Lei. vas-
tag betűvel 8 Lei.
legkisebb hirdetés
10 szóig 40 Lei.**

Levelezés

Abb. amerikai levél tévedésből itt maradt legközelebb küldöm. E és jour szerencsésen megjötték. 20 millió elment. Bó. és Ba. üdvözölve általam és igen sok puzi Palekól.

Hölgyek! Szeretném ha Önök személyesen meggyőződne arról, hogy milyen szép **divatszövetek, posztók, selymek, bársonyok és belésárak** szerethetők be **olcsóbban** mint bárhol a **Piața Regina Maria** (Bémer-téren) **KERTÉSZ** Reklam női divatruházában. — E cég a tisztviselőknek is a bevásárlási forrása.

Oly hölgyek, kik súlyt helyeznek arra, hogy arcuk tökéletesen szép, tisztá, feltétlenül legyen, használják a csodás hatású **„Agis”** krémeket. Kapható mindenütt. Megyei főraktár: **APOLLO** drogueria.

OKTATÁS

Zongorát tanítok kezdőknek, ugyanott gyakorolni is lehet. Cim a kiadóban. 3174H

LAKÁS

Egyszoba, konyha, melléképítményekkel, butorral, vagy anélkül, léleppéssel átadó. Str. Porumbelului (Galam-u.) 11. 3315

Butorozott utcai szoba konyha használatra, esetleg anélkül minden órán kiadó. Strada Moldova 36 (volt Kálvária-utca) 3344

Elegáns garzonlakás központban, különbejáratú butorozott szobák. Lakásközfűtítés. Üzletkiszármazás. Ingatlanközvetítés. Balázs-nál, Str. N. Iorga 21. d. e. 9—1-ig. Telefon 815. 3338

Alkalmazás

Munkások és tanulóknak felvétetnek Pelikan borileggyárba. Strada Pictor Grigorescu (Mészáros-utca) No. 4.

Diesel motorunkhoz vas-munkás motorkezelőt keresek. Ajánlatokat fizetési feltételekkel jelölve kérek. Személyesen jelentkezők előnyben részesülnek. Mogyorós-malom, Tulka. Szafonta mellett. 3319

Pénztáros kisasszonyt f. hó 15-re keres Schwartz Farkas és Fia Str. Vlahuța (Szent János-utca) 52 sz. 3341H

Mindenes főzőnő jó bizonyítvánnyal azonnalra felvétetik Lőrincz, Alexandru-utca 38. 3340H

Rőtös kereskedőségét keresek azonnalra heti három napi elfoglaltságra. Feinsilber, Str. Cuza Voda (Szacsavay-utca) 46 3332

Piliss és gouvre munkák készülnek Str. Alexandri (Teleki-utca) 22., kapuval szemben. Ny

Adás-Vétel

Eladó gazdálkodónak vagy péknek való magánház nagy telekkel, kerttel, sütőke-mencével azonnal beköltözhető háromszobás lakással. Értekezhetni Kortsmáros Lászlónál, Str. I. C. Bratianu 22. (Szaniszló-u.) 3312

Eladó, kiadó, csere lakását 24 óra alatt elintézem. Weisz Gizi, Str. Matei Basarab (Nyomda-u. 4. 3292

Eladó 5 hold szőlő (beültetve három hold) jó lakással, vincellérakással, istállóval, kuttal, kaszálóval városi hatáiban. Értekezhetni Kortsmáros Lászlónál, Str. I. C. Bratianu 22. (Szaniszló-u.) 3314

Komplett ebédlő, háló és konyhabutor olcsón eladó. Str. Păcii (Béke-u.) Sonnenfeld telep. Speibenwein.

Olcsó horgonyolt cserép, első osztályu, míg a készlet tart kapható. Fedéseket 55 leier méterenként készítek. Str. Porumbescu (Szent Péter-utca) 3. Tárnoki Ladislau. 3322

Eladók: kredenz, feiler, íróasztal, 2 könyvszekrény, körfűrészek, dekupírfűrészek, fasztergapad, csiszológép (cipőgyártáshoz, famunkálathoz), porszívóhajtó ventilátor, transmissziók, munkaszatlok, műhelydobkályha. Strada Densușianu (Jókai-u.) 12. sz., kapuval szemben. 3086

Eladók kisebb-nagyobb házak beköltözhető lakással, 137 kat. hold birtok kastélyal, hárommillióért. 130 kat. hold várad mellett 28 ezer, 60 kat. hold 17 ezer, 50 kishold urialkással 300 ezer leierért. Többüzletek bérbeadó. Popovics iroda, Str. Vlahuța (Szent János-utca) 4. 3343

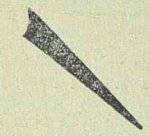
Biedermayer stílusú divánt és két nagy fotelt megvételre keresek. Strada Rimanoczy-utca 11 szám emelet, vagy telefon 485 szám. 3342H

Eladó központban szép uriház kitűnő karban háromszobás és egy kétszobás lakással. Háromszobás lakás melléképítményekkel elfoglalható. Értekezhetni Kortsmáros Lászlónál Str. I. C. Bratianu 22. (Szaniszló-utca). 3313

Machser

magyar vagy német fordításban 4 kötetben. — Talszék tiszta gyapjúból I-a minőség, u. m. gyermek, selyem és talszékut. מפרין מוורת ציצית כשורת וכיקות legelőssáiban beszerezhetők: **„Ezra”** könyvkereskedésben, Strada Baros-utca 7. sz.

Kosztümöt, kabátot és franciáruhákat legszebben és legolcsóbban készítek

Radó

Strada D. Cantemir (Beóthy Odón-utca) 6. szám alatt

Publicație de Vânzare.

Se aduce la cunoștință generală, că în ziua de 18 Septembrie 1925 în piața comunei Tileagd va avea loc vânzarea prin licitație publică a averii mișcătoare aparținând debitorului G. A. fabrică de mobile, prevăzute în procesul-verbal de sechestru Nr. I-104.

Casa Cercuală
a Asigurarilor Sociale.

Publicație de vânzare.

Se aduce la cunoștință generală, că în ziua de 21 Septembrie 1925 în piața comunei Oradea-Mare va avea loc vânzarea prin licitație publică a averii mișcătoare aparținând debitorului Fabrica de B. și E. de P. (Piața Oșia) prevăzute în procesul-verbal de sechestru Nr. 2239.

Casa Cercuală
a Asigurarilor Sociale.

Bródy: Rembrandt tejek 150 lei.

L. O. téglá

saját igán hazaszállítva. — Rabitzlapok kaphatók.
Wasserstrom Sándor
tégla- és cserépgyárban
Sírul Minelior (Bánator) 33.
Eladó háztelek kedvező fizetés feltételekkel.
Téglaverők, be- és kihordómunkások felvételnek.

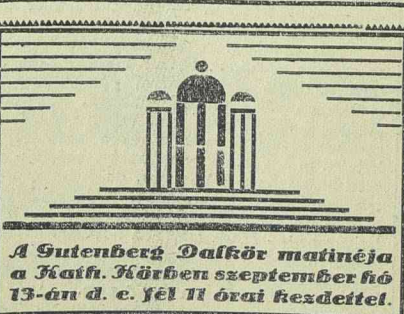
A Dreher-Haggenmacher

Nagyvárad Sörgyár r-t.
legújabb világos sör specialitása

„Őszi Sör”

mindenütt kapható.

PAPINI: Krisztus története
ára fűzve 360 Lei.

A Gutenberg Dalkör matinéja
a Kath. Kőrben szeptember hó
13-án d. e. fél 11 órai kezdettel.

3 db gyönyörű antik gobelin, 1 méter hosszú és 80—60 cm széles, eladó. Str. Plevnei (Timár-utca) 8. sz. 3207

Lekvárnak bencei szilva házhoz szállítva előjegyezhető. Str. Cosbuc (Szalárd-utca) 19. 3324

Eladó 296 beköltözhető ház, szőlők, földek, lakások, kedvező fizetéssel. Weisz Gizi Str. Matei Basarab (Nyomda-utca) 4 sz. 3336

Eladó Szilágymegyében dohánytőzsdé lakással papirtüzelttel. Weisz Gizi Strada, Matei Basarab (Nyomda-utca) 4 sz. 3334

Eladó, kiadó csere lakását 24 óra alatt elintézem. Weisz Gizi Str. Matei Basarab (Nyomda-utca) 4 sz. 3335

Eladó Nicolae Zsiga (Lukács György-utca) elején 2 lakásos beköltözhető ház, 4 parkettes szobás 500.000, 2 szobás, fürdő 300 ezer. Weisz Gizi, Str. Matei Basarab (Nyomda-utca) 4 sz. 3333

Központban fűszerkereskedés berendezéssel búffelhelyiséggel eladó. Bérkocsialomás. Cim a kiadóban. 3331

Bikszádi Gyógyvíz

gyomor bélhurutos, hólyag, vese epebajok, sárgaság és gyomorételek ellen minden fűszer üzletben kapható.

Lerakatom:
Weisz Bernát r.

Oradea-Mare
Ellenbogen Tibiás
Satu-Mare, bikszádi viz nagylekakat.

Butorok

gyári áron kaphatók a legfinomabbtól, a legolcsóbbig

Steiner butorgyársnál
Avr. Iancu (Kossuth)-u. volt Faragó bőrzület.

A mintavásár alkalmából:

Eredeti szövetségek 50 Leitől
Angol gyapjú 500 Leitől
Külföldi szövetségek 800 Leitől
Szövetségek — 600 Leitől
Csodaszép perzsa szövetségek 3000 Leitől
kapható:
Schulhof Emilnénél
ORIENT
Szövetségészeti Iskola
Strada Episc. Ciorogariu (Uri-utca) 12. szám.

Francia könyvtelre keresek. Hírnapló

Eladó 296 beköltözhető ház, szőlők, földek, lakások, kedvező fizetéssel. Weisz Gizi Str. Matei Basarab (Nyomda-utca) 4 sz. 3336

Fűszerüzlet trafik engedély nélkül átadó. ban.

Calea Decet 28 szám alatt egy lek eladó. Erősen ugyanott.

Külön

Z. Maksá Ilona szalonjában is szállított árba fűszert elvált. I. C. Bratianu (Galam-utca) 51.

Fehérnemű javításokat, st. fűszert elvált. Săneornă, Str. Caramizi (Tegla-utca) 51.

Grosinger E szalonjában ruhák készült. guna (Kapucni-utca) 4. sz.

Román Magyar

Ghetie sz

a Hegedő lapiro

teljes lak- és dezeket, Weisz, zongorák, porcellánokat, stb. — Meghí meg

Frenke

butor, szönye kereskedők, S. ral Mosoiu, Mihály-utca

Kerék Varrós

állandóan Javitások s kész

Konrá

Strada Baros

Tungsran

csillárok, 5 motor, villam cikkek legolcsó szerez

Stern villam

Strada Vlahuța Telefon

Remés

tudja már, Pannoni vizum DEUT a fűt Utleveket

A Nagyvárad Bőröndáru és Táskagyár

Oradea-Mare, Strada Cuza Voda (v. Szacsavay-utca) 18. szám alatti gyári helyiségében az összes

gyártmányait
detailban is engros gyári
árban árusítja

regie felszámítása nélkül

A garantált vulkán fibre bőröndök árai:

50 55 60 65 70 75 cm
342 396 650 705 758 814 Lei

Nyomatott Sonnenfeld Adoli R.-T. körforgógépén.